

A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE

EU-n belüli befektetések a pénzügyi szolgáltatási ágazatban

(2005/C 293/02)

1. BEVEZETÉS

A pénzügyminiszterek az ECOFIN Tanács 2004. szeptember 10-11-i, nem hivatalos scheveningeni ülésén felhívták a figyelmet a pénzügyi szolgáltatások terén a határon átnyúló fúzió hiányára. A helyzet tagállamoként változó, és aggodalomra ad okot, hogy a Szerződésben rögzített szabadságokkal ellentétes akadályok is jelen lehetnek.	A pénzügyi ágazatban a fúzió hiánya mutatkozik, ami azt veti fel, hogy olyan akadályok vannak jelen, amelyek a befektetéseket gátolják.
A Szerződésnek a tőkemozgások és a letelepedés szabadságáról szóló 56., illetve 43. cikke közvetlenül alkalmazandó az EU-n belüli ⁽¹⁾, a pénzügyi ágazatban megvalósított közvetlen befektetések ⁽²⁾ tekintetében. Az Európai Bíróság (EB) közvetlen befektetésekkel kapcsolatos közelmúltbeli ítéletei hozzájárultak az említett elvek jobb megértéséhez.	A Szerződésben megfogalmazott szabadságok alapvető és széles körű jogokat biztosítanak ...
Az EB ítéletei szűk értelemben vették a Szerződésben rögzített szabadságok alóli lehetséges kivételeket, nevezetesen a közérdekkel és a prudenciális megfontolásokkal kapcsolatos kivételeket, amelyek a pénzügyi ágazat szempontjából a leglényesebbek.	... és kevés kivételt tesznek lehetővé.
A tőkemozgás és a letelepedés Szerződésben rögzített szabadsága hatást gyakorol a pénzügyi ágazatra vonatkozó másodlagos jogban megállapított részletesebb keretre. Amennyiben a tagállamok a szubsidiaritás elvére jogosan hivatkozva a másodlagos jogon túlmenő kiegészítő szabályokat fogadnak el, akkor ezeknek a szabályoknak és gyakorlatoknak összeegyeztethetőnek kell lenniük a Szerződés általános alapelveivel. A belső piac megvalósítása szempontjából kiemelt fontosságú, hogy a felügyeleti hatóságok engedélyezéssel és a pénzügyi közvetítők felügyeletével kapcsolatos mérlegelési jogköreiket kizárólag azon érdekek védelmére használják, amelyek miatt e jogköreiket létrehozták. Más különben összeegyeztethetőségi problémák adódhatnak az elsődleges EK-joggal összefüggésben.	Szem előtt kell tartani az általános szerződési alapelveket és az EB esetjogi gyakorlatát.
E közlemény célja az e területet érintő eltérő jogértelmezésekből adódó kockázatok csökkentése. Ennek érdekében egyrészt lehetőséget ad a tagállamoknak arra, hogy szükség esetén finomítsák törvényeiket és közigazgatási eljárásaikat. Másrészt arra irányul, hogy emlékeztesse a pénzügyi intézményeket a Szerződésből származó, az EU-n belüli közvetlen befektetésekre vonatkozó jogaikra. A közlemény semmi esetre sem tartalmazza azt az előfeltevést, hogy az egész EU-ban léteznek ilyesfajta kockázatok, és nem is prejudikálja az Európai Bíróság esetleges értelmezését.	E közlemény célja a jogok és kötelezettségek felvázolása.

2. A SZERZŐDÉSBEN RÖGZÍTETT ALAPELVEK

A tőkemozgások szabadságára irányadó szerződési rendelkezéseket az EK-Szerződés 56-60. cikke rögzíti. A Szerződés 56. cikke úgy rendelkezik, hogy „tilos a tagállamok közötti tőkemozgásokra vonatkozó bármiféle korlátozás.”	A Szerződés a tőkemozgások teljes szabadságát írja elő.
A Szerződés 56. cikkének értelmezésében tőkemozgásnak számít az olyan közvetlen befektetés, amely egy vállalkozásban részvénytulajdon útján történő részesedés formájában valósul meg, valamint a tőkepiaci értékpapírok megvásárlása. A közvetlen befektetés egyik fő jellemzője az adott vállalkozás üzletvezetésében vagy ellenőrzésében való tényleges részvétel lehetősége ⁽³⁾. Bizonyos nemzeti szabályok korlátozzák ezt a lehetőséget, ezért ezekről megállapítást nyert, hogy a tőkemozgás szabadságának korlátai: olyan szabályok, amelyek korlátozzák a részesedéshez jutást ⁽⁴⁾, illetve egyéb formában korlátozzák a vállalkozás üzletvezetésében vagy irányításában való tényleges részvétel körét ⁽⁵⁾, valamint az olyan szabályok, amelyek elriasztják a más tagállamokból érkező befektetőket és ezáltal befolyásolják a piacrajutást ⁽⁶⁾, illetve amelyek a közvetlen külföldi befektetést előzetes engedélyezéstől teszik függővé ⁽⁷⁾. A Szerződés 56. cikke túllép a nemzetiség alapján történő egyenlőtlen bánásmód egyszerű megszüntetésén ⁽⁸⁾.	Egyértelműen magába foglalja az EU-n belüli, határon átnyúló befektetéseket.

Egy másik tagállamból származó uniós befektető többségi részesedésszerzésére egy belföldi vállalkozásban a letelepedés szabadsága is vonatkozik, azon túlmenően, hogy ez a tőkemozgások egyik fajtája. A Szerződésnek a letelepedés szabadságára irányadó 43. cikke úgy rendelkezik, hogy „meg kell szüntetni az egyik tagállam állampolgára valamely más tagállam területén való letelepedési szabadságának korlátozásait... A szabad letelepedés magában foglalja a jogot gazdasági tevékenység önálló vállalkozóként történő megkezdésére és folytatására...a letelepedés országának joga által a saját állampolgáira előírt feltételek szerint”. Ez azt jelenti, hogy más EU-tagállamok állampolgárai az adott tagállam saját állampolgárai számára megállapított feltételekkel azonos feltételek mellett szerezhetnek többségi részesedést, gyakorolhatják szavazati jogaikat és irányíthatnak belföldi vállalatokat (azaz a „nemzetivel azonos bánásmód” elve alkalmazandó az összes EU-s befektetőre).

Az EU-s befektetők általi többségi részesedés szerzésre a letelepedés szabadsága is vonatkozik.

A pénzügyi szolgáltatási ágazatban eszközölt EU-n belüli befektetések közül a közvetlen befektetésekre egyszerre alkalmazandó mindkét, a Szerződésben rögzített szabadság, míg a portfólió befektetésekre a tőkemozgások szabadsága alkalmazandó. Ebben a közleményben ezért nem szükséges külön megvizsgálni a kérdéses intézkedéseket a letelepedés szabadságával kapcsolatos szerződési szabályok fényében, elegendő pusztán az 56. cikkben megfogalmazott tőkemozgások szabadságára koncentrálni.

Ilyen esetekben a letelepedés elve elválaszthatatlanul összefonódik a tőkemozgásokkal.

3. A SZERZŐDÉSBEN VAGY AZ EB ESETJOGI GYAKORLATÁBAN ELŐFORDULÓ EGYEDI KIVÉTELEK

Bizonyos kivételek alapján a tagállamok a Szerződés általános szabályai vonatkozásában korlátozásokat vezethetnek be. Ezek olyan kivételek, amelyek a szerződési rendelkezésekben kifejezetten szerepelnek, vagy amelyeket az Európai Bíróság a Szerződés alapján elismert. A szabad tőkemozgás szerződési alapelve csak két vonatkozásban korlátozható: a Szerződésben kifejezetten felsorolt kivételekre támaszkodó közösségi vagy nemzeti szabályokkal ⁽⁹⁾, illetve az EB által a Szerződés alapján kialakított, közérdeket szolgáló legfőbb követelményekkel ⁽¹⁰⁾.

A szabadságok korlátozásának lehetőségei:

A Szerződés 58. cikke (1) bekezdésének b) pontja tartalmaz egy, a prudenciális intézkedésekre vonatkozó kivételt, ami lehetővé teszi a tagállamok számára, hogy „meghozzák a szükséges intézkedéseket a nemzeti törvények és rendeletek megsértésének megakadályozására, különösen ...a pénzügyi szervezetek prudenciális felügyelete terén...”

... prudenciális indokkal
...

Az 58. cikk (2) bekezdése megengedi a letelepedésre vonatkozó olyan korlátozások alkalmazását is, amelyek összeegyeztethetők a Szerződéssel ⁽¹¹⁾.

Az 58. cikk (3) bekezdése ugyanakkor megállapítja, hogy mindezek a kivételek nem szolgálhatnak a szabad tőkemozgásra vonatkozó önkényes megkülönböztetés vagy rejtett korlátozás eszközeként. Így bár a prudenciális felügyelet egyedi kivételt jelent a szabadságok alól, ezt korlátozzák az egyéb korlátozásokra is vonatkozó feltételek. Ezek a továbbiakban mint elsődleges szerződési elvek szerepelnek.

A szövetkezetek esetében például a tagállamok hozhatnak olyan nemzeti rendelkezéseket, amelyek lehetővé teszik felügyeleti hatóságaik számára, hogy európai szövetkezetek alapításakor elutasítsák a határon átnyúló vállalategyesüléseket. Ez a prudenciális felügyelettel kapcsolatos, az 58. cikk (1) bekezdése b) pontja értelmében vett elutasítás azonban csak közérdekre való hivatkozás alapján történhet. A közérdekkel kapcsolatos ilyen megfontolásoknak az 58. cikk (3) bekezdése alapján való igazolása érdekében a nemzeti felügyeleti hatóságoknak biztosítaniuk kell, hogy ezek a különleges alapszabállyal rendelkező intézmények teljes mértékben az alapszabályuknak megfelelően járjanak el.

Azzal kapcsolatban, amikor a szabad tőke mozgás korlátozásának indoka a közérdek legfőbb követelményeire való hivatkozás, hangsúlyozni kell, hogy a meglévő esetjogi gyakorlat korlátozott, és kevés pozitív iránymutatást ad e szélesen értelmezhető fogalomhoz.

Az Európai Bíróság által megállapított, a korlátozások jogosságát igazoló kevés számú legfőbb követelmény közé tartozik például a fogyasztók védelme ⁽¹²⁾.

Az EB esetjoga szerint ugyanakkor a Szerződés által tiltott korlátozások nem támaszthatók alá gazdasági indokokkal ⁽¹³⁾. Az Európai Bíróság által ítélettel lezárt ügyekben a tagállamok eredménytelenül ⁽¹⁴⁾ hivatkoztak például az adott tagállam pénzügyi érdekei védelmének szükségességére ⁽¹⁵⁾, vagy az ország gazdaságának előmozdítását célzó szándékukra ⁽¹⁶⁾. A szolgáltatások nyújtásával kapcsolatban a Bíróság a közelmúltban tisztázta, hogy a kereskedelmi bankok nem minősülnek közszolgáltatóknak: az ítélet szerint egy a hagyományos banki ágazatban tevékenykedő kereskedelmi banki csoport, amelynek nem kell központi bank vagy hasonló szervezet feladatait ellátnia, nem tekinthető olyan vállalkozásnak, amelynek célja közszolgáltatás nyújtása ⁽¹⁷⁾.

... vagy a közérdekre való hivatkozás alapján

4. A PRUDENCIÁLIS FELÜGYELETTEL KAPCSOLATOS MÁSODLAGOS JOG

A prudenciális felügyelet területén az EU másodlagos joga ⁽¹⁸⁾ több alapelvet is bevezetett a pénzügyi intézmények tisztességes és eredményes gyakorlatának biztosítására. Ezek közé tartozik az „alkalmas és megfelelő” követelmény, valamint a fizetőképességi követelményeknek való megfelelés. Ezek az alelvek nélkülözhetetlenek az EU pénzügyi ágazatának biztonságos és dinamikus működéséhez.

Irányelvek vonatkoznak a felügyelet alapelveire ...

Az EU másodlagos joga ugyanakkor még nem lépett túl az egyes vonatkozó rendelkezések bizonyos fokú harmonizációján. Éppen ezért a tagállamoknak lehetőséget nyújt arra, hogy az EU-irányelvekben lefektetett közös szabályokra vonatkozóan kiegészítő szabályokat és közigazgatási gyakorlatokat alkalmazzanak.

... és bizonyos fokú harmonizációt biztosítanak.

Amennyiben azonban a nemzeti szabályok az EU másodlagos jogához képest korlátozóbbak, ez a szerződési szabadságokba ütközhet. Az említett nemzeti szabályok lényegében szigorúbb meghatározást adhatnak a pénzügyi intézmények eredményességére, az engedélyezési küszöbökre és a közigazgatási eljárásokra vonatkozóan. A törvények megalkotásakor, illetve a közigazgatási gyakorlatok kialakításakor vagy végrehajtásakor a tagállamoknak mindkettőre tekintettel kell lenniük, az irányelvnek ⁽¹⁹⁾ való megfelelés biztosításán kívül az EK-Szerződésben garantált alapszabadságokra is.

A kiegészítő nemzeti intézkedéseknek és gyakorlatoknak mindenképpen tiszteletben kell tartaniuk a Szerződést.

5. AZ ELSŐDLEGES SZERZŐDÉSI KORLÁTOK

A tagállamoknak a prudenciális szabályokban biztosított jogköreiket a szerződési alapelvekkel összeegyeztethető módon kell gyakorolniuk ⁽²⁰⁾. Bár az EU másodlagos joga indokolt esetekben lehetővé tesz különféle engedélyezési követelményeket, és megengedi a tagállamoknak ezen túlmenő előírások bevezetését, a végső ellenőrzést mindazonáltal az Európai Bíróság gyakorolja az 56. és 43. cikkben meghatározott szerződési szabadságok alapján.

E tekintetben az Európai Bíróság gyakorolja a végső ellenőrzést.

Ebben az összefüggésben szükséges emlékeztetni arra, hogy a tőke mozgás és a letelepedés szabadságai mint szerződési jogok alóli kivételeket szűk értelemben kell venni, és ezen kivételek körét a tagállamok nem határozhatják meg egyoldalúan, a közösségi intézmények ellenőrzése nélkül ⁽²¹⁾. Azaz bár a prudenciális megfontolások kifejezetten mint a szabadságok alóli lehetséges kivételek vannak felsorolva, a többi kivételhez hasonlóan ezt is behatárolják az egyéb korlátozásokra vonatkozó feltételek.

A Bíróság szűk értelemben veszi a szerződési szabadságok alóli kivételeket.

Azoknak az intézkedéseknek, amelyek a szerződési szabadságokat korlátozhatják, illetve azok gyakorlását előnytelenebbé tehetik, négy feltételnek kell eleget tenniük ⁽²²⁾: – azokat megkülönböztetés-mentes módon kell alkalmazni; – azokat a közérdek legfőbb követelményeinek kell indokolniuk; – alkalmasnak kell lenniük céljuk elérésére; valamint – nem léphetik túl a célkitűzés eléréséhez szükséges mértéket.	A korlátozások feltételei:
A Szerződés 56. cikke túllép a nemzetiség alapján történő egyenlőtlen bánásmód egyszerű megszüntetésén ⁽²³⁾. Ebben az összefüggésben az 58. cikk (3) bekezdése kifejezetten megállapítja, hogy az 56. cikkre vonatkozó korlátozások nem szolgálhatnak a szabad tőke mozgásra vonatkozó önkényes megkülönböztetés vagy rejtett korlátozás eszközeként. A pénzügyi ágazatban történő határon átnyúló befektetések esetében az EU másodlagos joga egyértelműen elismeri a célintézmény felügyelő hatóságának prudenciális felügyeletre vonatkozó szükségletét ⁽²⁴⁾. Ezeket azonban az EK-Szerződés 58. cikkének (3) bekezdésében meghatározott, önkényes megkülönböztetésre és rejtett korlátozásra vonatkozó tilalom alapján kell alkalmazni. Az említett feltételek ugyanakkor nem jelenthetnek leküzdhetetlen akadályt azon uniós pénzintézetek számára, melyeknek saját országukban már eleget kell tenniük hasonló követelményeknek, és amelyek (többségi vagy egyéb) részesedést kívánnak szerezni valamely más tagállam pénzintézetében.	— Megkülönböztetés-mentesség
Az arányosság érdekében a nemzeti jogszabályoknak alkalmasnak kell lenniük céljuk elérésére, és nem léphetik túl a célkitűzés eléréséhez szükséges mértéket ⁽²⁵⁾. Az utóbbi szempontból („a célkitűzés eléréséhez szükséges mérték”) az EB esetjogi gyakorlata szerint az előzetes közigazgatási jóváhagyás rendszere ⁽²⁶⁾ csak akkor arányos az elérendő céllal, ha az azonos célkitűzés nem lenne elérhető kevésbé korlátozó intézkedésekkel, nevezetesen visszaható hatályú nyilatkozatok rendszerével ⁽²⁷⁾. A prudenciális felügyelettel kapcsolatos előzetes jóváhagyási rendszerek esetében az említett megfontolásokat az érintett eljárásokhoz kapcsolódó terhekhez (pl. a folyamodvány alaki kelleihez: az alkalmazandó határidőkhöz és halasztásokhoz, a kért adatok mennyiségének és minőségének mértékéhez, illetve a benyújtandó okiratokhoz), valamint az ilyen engedélyek beszerzéséhez szükséges időhöz mérten kell alkalmazni, tekintettel arra, hogy ezek tagállamonként jelentős mértékben eltérnek.	— Alkalmasság arányosság és
A jogbiztonság érvényesülése érdekében az előzetes közigazgatási jóváhagyási rendszernek olyan objektív, megkülönböztetéstől mentes kritériumokon kell alapulniuk, amelyek az érintett vállalkozások számára előzetesen ismertek, továbbá az ilyen típusú korlátozó intézkedés által érintett összes személynek jogorvoslati lehetőséggel kell rendelkeznie ⁽²⁸⁾. Ez azt jelenti, hogy például a kérelmek elutasítását olyan indokokkal kell alátámasztani, amelyek elég egyértelműek ahhoz, hogy a bíróság el tudja bírálni azok jogszerűségét és helyes alkalmazását. Ezenkívül a jogbiztonság elvével ellentétesnek kell tekinteni minden pontatlan és meghatározatlan kritériumot, mivel a pontatlanság miatt az egyének nem képesek teljes mértékben kihasználni a Szerződés 56. cikke által biztosított jogaikat ⁽²⁹⁾.	— Jogbiztonság biztosítása
Az engedélyezési eljárásokkal összefüggésben a befektetők számára világos tájékoztatást kell adni azokról a speciális, objektív körülményekről, amelyek meghatározzák az engedélyek megadását, illetve elutasítását ⁽³⁰⁾. A befektetőknek tudomással kell bírniuk az engedélyezési döntést befolyásoló kritériumokról, és függetlenül a döntés hivatalos jellegtől meg kell kapniuk a döntés alapjának megértéséhez szükséges információkat. A pénzügyi ágazatban már hagyományos, jogos és bevált gyakorlat szerint a felügyelő hatóságok nem hivatalos kapcsolatot tartanak fenn az országukban működő pénzintézetekkel. Mindazonáltal követelmény, hogy minden döntés bírói felülvizsgálat alá essék, szükségképpen e döntéseknek objektíven megalapozottnak kell lenniük ⁽³¹⁾. Hiányzik a szükséges átláthatóság akkor, ha a határon átnyúló befektetések esetében a hatóságok szóban tanácsolják azt, hogy ne kérelmezzék az engedélyt, ahelyett hogy az engedélyezés elutasítását okiratilag igazolnák, ami lehetővé tenné a bírói felülvizsgálatot. Az ilyen gyakorlat egyébként sem összeegyeztethető a közösségi szabályozás szövegével és szellemével.	— Átlátható eljárások

6. HATÁRON ÁTNYÚLÓ FÚZIÓT ELŐSEGÍTŐ TOVÁBBI BIZOTTSÁGI INTÉZKEDÉSEK

Szükség van az engedélyezési eljárások világosabbá és átláthatóbbá tételére. A Bizottság együttműködik a különféle szintű tagállami hatóságokkal a szükséges konszenzus megtalálása érdekében arra vonatkozóan, hogy az említett engedélyezési eljárásokat milyen szintű együttműködéssel és mennyire részletekbe menően kell alátámasztani. A Bizottság 2006 első felében fogja előterjeszteni a 2000/12/EK összevont banki irányelv 16. cikkének felülvizsgálatára vonatkozó javaslatát. A biztosítási irányelvek (2002/83/EK és 92/49/EGK) 15. cikkében szereplő, megfelelő rendelkezések vizsgálata a Szolvencia II. projekt keretében zajlik.	Egymással összefüggő területeken kiemelt fontosságú, hogy a nagyobb részesedésekre vonatkozó pontosabb és átláthatóbb felügyeleti engedélyezési szabályokról mielőbb megegyezés szülessen.
A Bizottság nyilvános konzultációt folytat a tagállamokkal és a pénzügyi ágazattal a prudenciális felügyelethez kapcsolódókon kívüli további olyan lehetséges akadályok azonosítására, amelyek az EU pénzügyi ágazatán belül a határon átnyúló fúzióknak gátjai lehetnek. Az említett akadályok felszámolására vonatkozó esetleges javaslatát a későbbiekben fogja megtenni.	Szükség van a pénzügyi fúzió tágabban értelmezett akadályainak vizsgálatára.
Amennyiben a Bizottság az EU-ban működő pénzintézetek közvetlen befektetéseivel kapcsolatban a közösségi jog megsértésére bukkann, szükséges bizonyítékok megléte esetén határozottan jogsértési eljárásokat fog folytatni, ahogyan tette azt az EU-n belüli közvetlen befektetések más típusú korlátaival kapcsolatban.	A Bizottság szembe fog szállni az EU szabadságok megsértésével ...
A Bizottság felmérést készít továbbá a lakossági pénzügyi szolgáltatási és a biztosítási ágazatban megvalósuló verseny helyzetéről. Ennek célja az említett piacokon folyó verseny élénkítése. Külön figyelmet fog szentelni a határon átnyúló szolgáltatásnyújtással és a piacrajutással kapcsolatos akadályok feltárásának, mind rendeletek formájában, mind pedig a „tipikusabb” trösztellenes kérdésekben.	... és vizsgálni fogja a lakossági pénzügyi piacokon megvalósuló verseny helyzetét.

7. KÖVETKEZTETÉSEK

E közlemény célja, hogy emlékeztesse a tagállamokat a pénzintézetekhez kötődő határon átnyúló befektetések területén érvényes szerződési alapszabadságokra, valamint az ezen szabadságok esetleges korlátozására vonatkozó szigorú arányossági követelményre, amelyet valamely kényszerítő közérdek védelme indokolhat. A közlemény hangsúlyozza azt is, hogy valamennyi ilyen döntéshez teljes átláthatóságra van szükség. Arra ösztönzi a pénzintézeteket, hogy dokumentálják azokat az eseteket, amelyeket az integrációs folyamat indokolatlan akadályainak tekintenek. A Bizottság a fentiekben kifejtett megfontolások alapján folyamatos párbeszédet fog kezdeményezni a tagállamokkal annak érdekében, hogy feltárja a szabad tőke mozgás, valamint a letelepedési szabadság útjában álló akadályokat a pénzügyi ágazaton belül. A Bizottság jelenleg együttműködik az érdekeltekkel az EU e területet érintő másodlagos jogának finomításán, továbbá vizsgálja azon további akadályokat, amelyek esetlegesen előfordulnak és hátráltathatják az integrációt. Biztosítani fogja, hogy a szerződési alapszabadságok harmonikus módon valósulhassanak meg ezen a területen.	
A vállalat egyesülések és -felvásárlások folyamatának átláthatóbbá tétele a pénzügyi ágazatban lehetővé fogja tenni a pénzintézetek számára, hogy jobban megértsék a nemzeti felügyeleti hatóságok egyes jogos aggályait. Lehetővé fogja tenni továbbá számukra azt is, hogy az összes jogos prudenciális és versenyjogi aggályt teljes egészében kezelni tudják, és ezáltal teljes mértékben kihasználhassák a Szerződés által biztosított szabadságokat.	

(1) Ebben a közleményben EU megnevezés alatt az Európai Gazdasági Térség is értendő, mivel az EGT-szerződés értelmében nagyon hasonló rendelkezések és másodlagos jog alkalmazandó.

(2) A fő kérdés nem az EU-s részvénytulajdon aránya (azaz a portfólióbefektetések), hanem a gyakran sokkal érzékenyebb, a pénzügyi intézmények külföldi tulajdonlására és ellenőrzésére (azaz a közvetlen befektetésekre) vonatkozó témakör.

(3) Bár a Szerződés nem tisztázza a „tőke mozgás” fogalmát, az EB esetjoga szerint az 1988/6/24-i 88/361/EGK irányelv (HL 1988 L 178., 5. oldal) a hozzá csatolt nomenklatúrával együtt (különösen a nomenklatúra I. mellékletében található I. és III. pont, valamint a mellékletben található magyarázatok) felhasználható a tőke mozgás fogalmának meghatározására. Lásd a következő ítéleteket: a C-367/98. sz. Bizottság kontra Portugália ügyben 2002. május 4-én hozott ítélet (EBHT 2002., I-4731. o.) 37. pontja; a C-483/99. sz. Bizottság kontra Franciaország ügyben hozott ítélet (EBHT 2002., I-4781. o.) 36. pontja és a C-503/99. sz. Bizottság kontra Belgium ügyben hozott ítélet (EBHT 2002., I-4809. o.) 37. pontja (a továbbiakban: Bizottság kontra Portugália/Franciaország/Belgium), valamint a C-463/00. sz. Bizottság kontra Spanyolország ügyben 2003. május 13-án hozott ítélet (EBHT 2003, I-4581. o.) 52. pontja és a C-98/01. sz. Bizottság kontra Egyesült Királyság ügyben hozott ítélet (EBHT 2003, I-4641. o.) 39. pontja (a továbbiakban: Bizottság kontra Spanyolország/Egyesült Királyság), továbbá a C-222/97. sz. Trummer és Mayer ügyben 1999. március 16-án hozott ítélet (EBHT 1999, I-1661. o.) 20. és 21. pontja.

- (4) A C-463/00. sz. Bizottság kontra Spanyolország ügyben hozott ítélet 57. pontja és a C-98/01. sz. Bizottság kontra Egyesült Királyság ügyben hozott ítélet 44. pontja
- (5) A C-98/01. sz. Bizottság kontra UK ügyben hozott ítélet 44. pontja
- (6) A C-463/00. sz. Bizottság kontra Spanyolország ügyben hozott ítélet 61. pontja és a C-98/01. sz. Bizottság kontra Egyesült Királyság ügyben hozott ítélet 47. pontja
- (7) A C-478/98. sz. Bizottság kontra Belgium ügyben 2000. szeptember 26-án hozott ítélet, (EBHT 2000, I-7587. o.), 18. pontja, a C-163/94., C-165/94. és C-250/94. sz. *Sanz de Lera* és mások egyesített ügyekben 1995. december 14-én hozott ítélet (EBHT 1995, I-4821. o.) 24. és 25. pontja, a C-54/99. sz. *Église de Scientologie* ügyben 2000. március 14-én hozott ítélet (EBHT 2000, I-1335. o.) 14. pontja, valamint a C-302/97. sz. *Konle* ügyben 1999. június 1-én hozott ítélet (EBHT 1999, I-3099. o.) 39. pontja.
- (8) A C-463/00. sz. Bizottság kontra Spanyolország ügyben hozott ítélet 56. pontja, a C-98/01. sz. Bizottság kontra Egyesült Királyság ügyben hozott ítélet 43. pontja, a C-367/98. sz. Bizottság kontra Portugália ügyben hozott ítélet 44. pontja, valamint a C-483/99. sz. Bizottság kontra Franciaország ügyben hozott ítélet 40. pontja.
- (9) Például: a Szerződés 58. cikkének (1) bekezdése, vagy a szerződésben más helyütt található egyéb egyedi kivételek, például a 296. cikk (egyes védelmi ágazatok).
- (10) A C-367/98. sz. Bizottság kontra Portugália ügyben hozott ítélet 49. pontja, a C-483/99. sz. Bizottság kontra Franciaország ügyben hozott ítélet 45. pontja, a C-503/99. sz. Bizottság kontra Belgium ügyben hozott ítélet 45. pontja, valamint a C-463/00. sz. Bizottság kontra Spanyolország ügyben hozott ítélet 68. pontja.
- (11) Ezzel összefüggésben a nyilvános vételi ajánlatról szóló irányelv (1) preambulumbekzdése a Szerződés 44. cikkének (2) bekezdése g) pontjára hivatkozik, amely meghatározza a Tanács és a Bizottság arra vonatkozó feladatát, hogy „a szükséges mértékben koordinálja a tagállamok által a vállalkozásoktól vagy cégektől megkövetelt övintézkedéseket ... annak érdekében, hogy az említett övintézkedéseket az egész közösségben egyenértékűvé tegye ...”
- (12) A C-442/02. sz. *Caixa-Bank France* kontra *Ministère de l'Economie* ügyben hozott ítélet 21. pontjában ugyanakkor az EB megállapította, hogy: „az alapeljárásban szereplő tilalom...olyan intézkedésnek minősül, amely túllép az e cél megvalósításához szükséges mértéken.”
- (13) A C-367/98. sz. Bizottság kontra Portugália ügyben hozott ítélet 52. pontja, az áruk szabad mozgásával kapcsolatban a C-265/95. sz. ügyben 1997. december 9-én hozott ítélet (EBHT 1997, I-6959. o.) 62. pontja, a szolgáltatásnyújtás szabadságával kapcsolatban pedig a C-398/95. sz. *SETTG* ügyben 1997. június 5-én hozott ítélet (EBHT 1997, I-3091. o.) 23. pontja.
- (14) A tagállamok egyre kevesebb eredménnyel hivatkoznak arra, hogy biztosítaniuk kell nemzeti adórendszereik kohézióját: lásd egyrészt a C-204/90. sz. *Bachmann* kontra Belgium ügyben hozott ítélet (EBHT 1992, I-249. o.) 28. pontját a nyugdíjakkal és életbiztosítással kapcsolatban, amelyet az ilyen indokokat elutasító ítéletek sora követett, többek között a C-35/98. sz. *Verkooijen* ügyben hozott ítélet (56. pont).
- (15) A C-367/98. sz. Bizottság kontra Portugália ügyben hozott ítélet 52. pontja
- (16) A C-35/98. sz. *Verkooijen* ügyben hozott ítélet 47. pontja
- (17) A C-463/00. sz. Bizottság kontra Spanyolország ügyben hozott ítélet 70. pontja
- (18) A hitelintézetek tevékenységének megkezdéséről és folytatásáról szóló, 2000. március 20-i 2000/12/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv; az életbiztosításról szóló, 2002. november 5-i 2002/83/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv; továbbá a Tanács 1988. június 22-i második irányelve az életbiztosítás körén kívül eső közvetlen biztosítási tevékenységekre vonatkozó törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezések összehangolásáról és a szolgáltatásnyújtás szabadságának tényleges gyakorlását elősegítő rendelkezések megállapításáról, valamint a 73/239/EGK irányelv módosításáról (88/357/EGK).
- (19) A C-193/97. és 194/97. sz. *De Castro Freitas* és *Escallier* egyesített ügyekben hozott ítélet 23. pontja. Ebben az összefüggésben például az összevont banki irányelv (a hitelintézetek tevékenységének megkezdéséről és folytatásáról szóló, 2000. március 20-i 2000/12/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv, HL L 126., 2000.5.26., 1. o., benne a 18. preambulumbekzdés) határozottan kimondja, hogy „Szükségszerű kapcsolat áll fenn ezen irányelv célja és az egyéb közösségi jogszabályok nyomán megvalósuló tökmözgás-liberalizáció között. A banki szolgáltatások liberalizációjával kapcsolatos intézkedéseknek minden esetben összhangban kell lenniük a tökmözgások liberalizációját célzó intézkedésekkel.” A 2004. január 20-i összefonódás-ellenőrzési rendelet (HL L 24., 2004.1.29., 1. o. kk) 21. cikkének (4) bekezdése megállapítja, hogy „tagállamok az e rendeletben figyelembe vettek kívül más jogos érdekek védelmére megfelelő intézkedéseket hozhatnak, ha ezek az érdekek a közösségi jog általános elveivel és egyéb rendelkezéseivel összhangban állnak. ... a prudenciális szabályokat az első albekezdés szerinti jogos érdekeknek kell tekinteni.”
- (20) A C-71/02. sz. *Kamer* ügyben hozott ítélet 33. és 34. pontja
- (21) Arra az esetre, amikor a közbiztonság indokolja a szabad tökmözgás alapelvétől való eltérést, lásd a C-503/99. sz. Bizottság kontra Belgium ügyben hozott ítélet 47. pontját.
- (22) További idevágó információkat tartalmaz a C-55/94. sz. *Gebhard* ügyben hozott ítélet 37. pontja.
- (23) A C-463/00. sz. Bizottság kontra Spanyolország ügyben hozott ítélet 56. pontja, a C-98/01. sz. Bizottság kontra Egyesült Királyság ügyben hozott ítélet 43. pontja, a C-367/98. sz. Bizottság kontra Portugália ügyben hozott ítélet 44. pontja, valamint a C-483/99. sz. Bizottság kontra Franciaország ügyben hozott ítélet 40. pontja.
- (24) Ez tükröződik többek között abban, hogy az új szervezet üzleti tervének felügyelőit megnyugtatóan tájékoztatni kell, a vállalatvezetőket át kell világítani, és meg kell győződni arról, hogy a banki rendszereket és jelentéstételi eszközöket szükséges esetben módosítani lehessen, például többek között a kockázatkezelési eszközök megfelelő integrálásával, az ügyfél- és számviteli rendszerekkel, illetve az ellenőrzési folyamatok és az információtechnológia kiigazításával.
- (25) Portugália ügyben hozott ítélet 49. pontja, a C-483/99. sz. Bizottság kontra Franciaország ügyben hozott ítélet 45. pontja, a C-503/99. sz. Bizottság kontra Belgium ügyben hozott ítélet 45. pontja, valamint a C-163/94., C-165/94. és C-250/94. sz. *Sanz de Lera* és mások egyesített ügyekben hozott ítélet 23. pontja, illetve a C-54/99. sz. *Église de Scientologie* ügyben hozott ítélet 18. pontja.
- (26) A prudenciális felügyelettel összefüggésben.
- (27) A C-463/00. sz. Bizottság kontra Spanyolország ügyben hozott ítélet 69. pontja, a C-483/99. sz. Bizottság kontra Franciaország ügyben hozott ítélet 46. pontja, a C-367/98. sz. Bizottság kontra Portugália ügyben hozott ítélet 50. pontja, valamint a C-163/94., C-165/94. és C-250/94. sz. *Sanz de Lera* és mások egyesített ügyekben hozott ítélet 23-28. pontja, a C-302/97. sz. *Konle* ügyben hozott ítélet 44. pontja, továbbá a 20/2/01 C-205/99. sz. *Analir* és mások ügyben 2001. február 20-án hozott ítélet (EBHT 2001, I-1271. o.) 35. pontja, illetve a C-515/99., a C-519/99.–C-524/99. és a C-526/99.–C-540/99. sz. *Reisch* és mások egyesített ügyekben 2002. március 5-én hozott ítélet (ECR 2002, I-2157. o.) 37. pontja.
- (28) A C-463/00. sz. Bizottság kontra Spanyolország ügyben hozott ítélet 69. pontja, a C-483/99. sz. Bizottság kontra Franciaország ügyben hozott ítélet 46. pontja, valamint a C-367/98. sz. Bizottság kontra Portugália ügyben hozott ítélet 50. pontja.
- (29) A C-463/00. sz. Bizottság kontra Spanyolország ügyben hozott ítélet 75. pontja, a C-483/99. sz. Bizottság kontra Franciaország ügyben hozott ítélet 50. pontja, valamint a C-54/99. sz. *Église de Scientologie* ügyben 2000. március 14-én hozott ítélet 21. és 22. pontja.
- (30) A C-463/00. sz. Bizottság kontra Spanyolország ügyben hozott ítélet 74. pontja és a C-54/99. sz. *Église de Scientologie* ügyben hozott ítélet 21. és 22. pontja.
- (31) Például a hitelintézetek tevékenységének megkezdéséről és folytatásáról szóló, 2000. március 20-i 2000/12/EK irányelv 33. cikke.